

ENAKOPRAVNOST

EQUALITY

NEODVISEN DNEVNIK ZA SLOVENSKE DELAVCE V AMERIKI

VOLUME XXVI.—LETO XXVI.

CLEVELAND, OHIO, WEDNESDAY (SREDA), DECEMBER 22, 1943

STEVLKA (NUMBER) 298

Voditelji Slovenske osvobodilne fronte

Te dni se je posrečilo Louis Adamiču, predsedniku Združenega odbora (United Committee of South-Slavic Americans, 1010 Park Ave., New York 28, N. Y.), dobiti daljši imenik vodilnih ljudi v Slovenski Osvobodilni Fronti. Imenik, ki ga je nam Mr. Adamič izročil s prisojno, da ga priobčimo, sledi:

Izvršni Odbor Osvobodilne Fronte Slovenskega Naroda (IOOF)

Predsednik: Josip Vidmar, literarni kritik in dramaturg

Podpredsednik: Edo Kardelj, publicist

Podpredsednik: Edo Kočbek, književnik

Podpredsednik: dr. Jože Rus, sodnik in vodja Sokola

Tajnik: Boris Kidrič

Člani:

Franc Lubej, učitelj

Franc Leskovšek, delavec

Tone Fajfar, delavec

Dr. Marjan Breclj, odvetnik

Dr. Zoran Polič, odvetnik

Odbor društva slovenskih častnikov:

Predsednik: General Jakob Avšič

Podpredsednik: Prof. Josip Jeras

Odborniki:

Peter Kilar, art. polkovnik

Vladko Naglič, mornariški kapetan boj. broda

Zdravka Preglič, poročnik

Rajko Tanaskovič, poročnik

Franc Tavčar, poročnik

Narodni osvobodilni odbor:

Franc Rozman, nač. glavnega stana Narodne Osvobodilne Vojske Slovenije

Dr. Boris Kraiger, odvetnik, pol. del. N.O.V. Slovenije

Gen. Jakob Avšič, pomočnik poveljnika Narodne Osvobodilne Vojske Slov.

Inž. Dušan Serne, bivši minister in bivši ban

Prof. Josip Jeras, podpredsednik Društva slovenskih častnikov

Franc Svetek, predsednik Dejavskoga sindikata iz Celja

Dr. Jernej Stante, odvetnik iz Celja, državni pravnik pri Narodnem sodišču

Dr. Vito Kraiger, odvetnik iz Maribora

Dr. Joža Vilfan, odvetnik iz Kranja, predsednik Osvobodilnega odbora na Primorskem

Dr. Matko Sluga

Dr. Lavo Čermelj, profesor

Dr. Lado Vavpotič, odvetnik iz Ljubljane

Dr. Anton Kržišnik, predsednik Vrhovnega upravnega sodišča v Celju, sedaj Vrhovni predsednik Slovenskega narodnega sodišča

Dr. Jože Tominšek, član sodišča v Ljubljani

Dr. Feodor Tomašič, sodnik iz Ljubljane, podpredsednik Slov. narodnega sodišča

Dr. Ivan Černe, odvetnik iz Ljubljane

Dr. Metod Mikuž, duhovnik, ravnatelj škofiske knjižnice v Ljubljani

Josip Lampret, duhovnik

Dr. Franc Škerlj

Dr. Lukaček, zdravnik iz Ljubljane

Dr. Mermolja, zdravnik iz Ljubljane

Dr. Ivan Novak

Marjan Pavšič, književnik

Dr. Aleksej Bačler

France Bevk, pisatelj, podpredsednik Osvobodilnega odbora na Primorskem

Dr. Jože Zemljak, profesor

Dr. Jože Zemljak, profesor Božidar Jakac, akademski slikar iz Ljubljane

Partizani na ofenzivi od Zagreba pa do Črne gore

Nova grupa ameriških, britskih in ruskih častnikov dodeljena štabu partizanske vojske

LONDON, 21. decembra. — Jugoslovanska partizanska vojska, vodenca od maršala Josipa Tita Brožovića, je danes nazzanila, da je prešla v ofenzivo proti silam osišča, ki znašajo 12 nemških satelitskih divizij, na fronti, ki se razteza od severne Hrvaške pa do srbske in črnomorskogorske meje.

Največji boji se vrše v okolici Zagreba

Kot razvidno iz Titovega komunikaja, se največji boji vršijo v okolici Zagreba, 70 milj od Ljubljane, na progi med Trstom in Zagrebom.

Poročila pravijo, da so partizanske sile zavzale kraj Kopinac, neka druga partizanska kolona pa da je zavzela kraj Vojnič, ki leži 35 milj južnozadno od Kopinaca. Dalje se poroča, da partizanske sile vodijo čistilno akcijo v okrajih Koridur in Banja, kjer so bili Nemci pognani v beg, potem ko se je njihova šesta ofenziva v Jugoslaviji končala s polom.

Prodiranje v Sanžaku, Bosniji in Slavoniji

Titova ofenziva se še vedno vali dalje v Sanžaku, Bosni in Slavoniji, je rečeno v komunikatu. V vzhodni Bosni so Nemci utrpieli velike izgube in partizani so v ofenzivi v vseh delih province.

Aktivnosti partizanov, ki so zadnje čase dobili mnogo zaveznike vojnega materiala, se večajo na vseh sektorjih hitro se menjajoče fronte.

Terror na Hrvaškem

Madžarski radio naznana, da so nacijsi na Hrvaškem začeli z eksekucijami na debelo kot odgovor na rastoče napade gerilskih čet v okolici Zagreba. Gerilci so pognali v zrak nacijsko municipijsko skladislo v kraju Sopšiće, nedaleč od Zagreba, na kar so Nemci včeraj usmrtili 18 oseb, ki so bile v zaporu radi "komunističnih aktivnosti".

Poseben komunikat naznana, da se je dovršila sestava skupine ameriških, britskih in ruskih častnikov, ki so bili dodani štabu jugoslovanske osvobodilne vojske.

V Kairu se je nočoj čulo nazzanilo nacijskega radija v Zagrebu, da so Nemci zavzeli bosansko mesto Jajce, kjer je rečeno, da se je nahajal glavni stan maršala Tita, in da se Tito in njegov štab nahajajo na begu. To poročilo osiščega radija pa je nepotrdjeno in se ga ni čudo od nikoder drugod.

Clevelandčanke ubite

V veliki železniški nesreči, ki se je primerila pretekli četrtek v North Carolini, so bile ubite tri ženske iz Clevelandu, in sicer Miss Winifred Gilmore, starca 28 let, Mrs. Alvin J. Raleigh, in Mrs. Jean Stein, starca 22 let. Vse tri so bile na poti v vojaška taborišča ali na povratku iz istih. Kakor se je do sedaj dognalo, je v nesreči našlo smrt 73 oseb, med katerimi je 52 vojakov in 21 civilistov, ampak v grozovito razbitih vagonih se utegne nahajati še nekaj trupel.

OBČNI ZBOR S. N. CITALNICE

V nedeljo, 26. decembra, se vrši občni zbor naše najstarejše slovenske kulturne ustanove v Clevelandu, Slovenske narodne čitalnice, v njenih prostorih v S. N. Domu, 6417 St. Clair Ave. Pričetek ob 2. uri popoldne. Odobrniki, člani in zastopniki društva so vabiljeni, da se udeležejo v obilnem številu, da bo mogoče napraviti koristne ukrepe.

Novi grobovi

FRANK HRIBAR

V St. Alexis, bolnišnici je umrl Frank Hribar, star 54 let, stanovanec na 6729 Bonna Ave. Zadnja tri leta je bolehal na srčni hibi. Pokojni je bil doma iz vasi Lipšenj pri Grahovem, odkoder je prišel v Cleveland pred 38. leti. Tukaj zapušča sončni hrib.

Sin partizanskega predsednika Ribarja ubit od bombnika

To je že drugi njegov sin, ki je v teku enega meseca padel v boju z naciji

KAIRO, 21. decembra. — Tuje je bilo danes iz zanesljivih virov poročano, da je bil ubit od bombe, vržene iz nacijskega bombnega letala, Ivan Ribar, sin dr. Ivana Ribarja, predsednika jugoslovanskega osvobodilnega odbora, ko se je baš odpravil na pot v Aleksandrijo kot član partizanske delegacije, ki se je te dni posvetovala z zavezniškimi vojaškimi voditelji.

Ob istem času sta bila ubita tudi dva angleška častnika,

ki sta bila dodeljena general-

nemu štabu jugoslovanske osvobodilne vojske, kateri poveljuje

maršal Josip Tito Brožović.

Ivan je drugi sin dr. Ribarja,

ki je v teku enega meseca pa-

del v boju z Nemci.

PAUL ALEKSICH

Danes ob 8:30 uri zjutraj je

v Glenville bolnišnici umrl Paul

Aleksich, stanovanec na 423 Cle-

veland Rd. Star je bil 69 let.

Pogreb oskrbuje Grdinov po-

grebni zavod, Podrobnosti bo-

mo poročali jutri.

FRANK SUSTARŠIĆ

Po dolgi in mučni bolezni je preminil na svojem domu rojaka Franka Sustaršiča, star 52 let, stanovanec na 621 E. 140 St. Domov je bil iz Lipšenj, fra Gra-

hovo na Notranjskem, kjer za-

pupča brata Matevža in več so-

rodnikov. Družina se je šele

pretekel aprila preselila v

Cleveland, iz Lloydell, Pa., kjer

je pokojni delal v rudniku. Po-

kogni zavrel tukaj soprogom.

Anno, rojeno Snyder, sina A/C

Franka, ml., nahajajočega se v

Californiji, hčer Lt. Irene, ki

je bolničarka pri mornariškem

oddelku v Long Beach, N. Y.,

sester Rose, poročeno Zakraj-

šek, v Johnstown, Pa., in več

ponekod prebivalci celih brit-

skega vasi izseljeni, da napravi-

jo prostor za tisoč čet, in da

so pristanišča raznih angleških

obmorskih mest tako natrpana-

z vojnim materialom, tanki,

letali in posebnimi invazijskimi

čolni, da so priprave za napad

Evrope od zapadne strani oči-

vidne že na prvi pogled.

ANTON DRAŠČEK

Po kratki in mučni bolezni je v St. Alexis bolnišnici umrl Anton Drašček, stanovanec na 711 E. 159 St. Bil je vdovec. Tukaj

zavrela sira Fredericka in hčer

Madeline, dva pastorka 1st Sgt.

Jerry Verhovec, v službi v Tri-

nidad British Indies, in Pvt.

Ernest Verhovec, ki je bil pri-

vojakih v Afriki, ter se baš se-

daj obahajata doma na do-

pustu, sestro Mary, poročeno

UREDNIŠKA STRAN "ENAKOPRAVNOST"

"ENAKOPRAVNOST"

Owned and Published by

THE AMERICAN JUGOSLAV PRINTING AND PUBLISHING CO.

6231 ST CLAIR AVENUE — HENDERSON 5311-12

Issued Every Day Except Sundays and Holidays

SUBSCRIPTION RATES (CENE NAROCNINI)

By Carrier in Cleveland and by Mail Out of Town:

(Po raznašalcu v Clevelandu in po pošti izven mesta):

For One Year — (Za celo leto) \$6.50

For Half Year — (Za pol leta) 3.50

For 3 Months — (Za 3 meseca) 2.00

By Mail in Cleveland, Canada and Mexico:

(Po pošti v Clevelandu, Kanadi in Mehiki):

For One Year — (Za celo leto) \$7.50

For Half Year — (Za pol leta) 4.00

For 3 Months — (Za 3 meseca) 2.25

For Europe, South America and Other Foreign Countries:

(Za Evropo, Južno Ameriko in druge inozemne države):

For One Year — (Za celo leto) \$8.00

For Half Year — (Za pol leta) 4.50

Entered as Second Class Matter April 26th, 1918 at the Post Office at Cleveland,

Ohio, under the Act of Congress of March 3rd, 1879.

104

Slovenska osvobodilna fronta predstavlja ogromno večino naroda

Na drugem mestu v današnji "Enakopravnosti" je priobčen imenik raznih osebnosti, ki zavzemajo vodilna mesta v partizanskih gibanjih v Sloveniji, oziroma anti-fašistični osvobodilni fronti. To je najpopolnejši seznam te vrste, ki je dospel v Ameriko in docela potrjuje dosejanji vtis, da osvobodilno gibanje v domovini predstavlja vse plasti naroda z izjemo skrajno desničarskih klerikalcev.

To pomeni, da so v akciji zastopani nekdanji narodnjaki ali liberalci, socialisti demokrati, komunisti in krščanski socialci (katoličani) iz Krekove politične šole (t. j. pokojnega dr. Janeza Ev. Kreka, ne Mihe Kreka, ki je bil do nedavnega član jugoslovanske zamejne vlade. To se nam zdi potrebno poudariti, ker je "Ameriška Domovina" pred nekaj dnevi bodisi iz zlobe ali pa nevednosti neko opazko Louis Adamiča glede "Kreka" tolmačila kot da je Adamič napadel pokojnega dr. Janeza Kreka, kar je seveda nesmiselnost, kajti baš v knjigi "My Native Land" je izraženo visoko spoštovanje za politično delovanje dr. Kreka.) Poleg tega je jasno, da je partizanstvo v Sloveniji izraz ogromne večine slovenskega ljudstva. Drugače more trditi le tisti, ki je zloben ali slep, ali pa oboje.

Naša pomožna akcija

Zbiranje obleke za stari kraj

Kot znano, smo ameriški Slovenci takoj po vpodu nacističnih tolovajskih vojnih čet v Jugoslavijo zaslutili, da bo naša stara domovina strašno veliko trpela. Ne samo, da bo ljudstvo peganjano in mučeno ter doprinjalo velikanske krvne žrtve, temveč bo tam nastala tudi nepopisna beda. Zaeno pa smo se zavedali, da bo naša dolžnost pomagati, kajti nesrečno slovensko ljudstvo nima nikogar, ki komur bi se moglo z zaračunjem obrniti, razen do svojih boljše situiranih bratov in sester v daljni Ameriki. Zavezali smo se nadalje tudi, da bo naša pomoč najbolj zanesljiva, ako se za pomožno akcijo organiziramo in to nas je dovedlo, da smo ustanovili Jugoslovenski pomožni odbor, slovenska sekacija.

Da se v tej slutnji nismo vratali, najboljše pričajo številna poročila, ki klub strogi cenzuri in drugim zaprekam pologom prihajajo do nas vse od tedaj. Naše ljudstvo je bilo okradeno in orpano vsega in z velikim upanjem se obrača do nas. Potrebuje hrane, obleke, orodja, gumen, živine, postopljiv in sploh vsega. Veliko bo torej treba zbrati, da bo naša pomoč res kaj zaledla. Zato, bratje in sestre, posežimo spet v žep in darujmo v to svrhu, kakor največ moremo! Baš sedaj, ko so božični in novoletni prazniki, ko je skoraj vsak izmed nas nekam posebno razpoložen, da kaj podari, je pravi čas, da se spomnimo tudi na naše nesrečne rojake v starem kraju.

Ker zadnje čase o pomožni akciji nismo posebno pisali, se se nekateri očividno že začeli batiti, da bomo pustili stvar zaspati. Temu pa ni tako. Pomožna akcija gre s svojim tokom naprej — počasi pa sigurno. Najboljši dokaz zato so poročila o prejetih prispevkih, ki jih priobčujemo vsak mesec sproti. Ako nismo bili poslednje čase posebno glasni glede pomožne akcije, je največ vzrok, ker smo hoteli dati SANSu ali naši po-

litični akciji, ki je tudi potrebljena, nekaj več priložnosti. To pa naj ne zadržuje nikogar. Obe akciji sta potrebni in vsakdo lahko prispeva za prvo ali drugo, najboljše pa bo storil, aka daruje za obe!

V pomožno akcijo bi seveda spadalo tudi zbiranje obleke za stari kraj, glede česar se nekateri tako ogrevajo. Ni dvoma, da bi se nabralo precej ponočene na drugače še dobre obleke med nami, in tudi ne more biti dvoma, da bi v starem kraju to hvalječno sprejeli. Toda z zbiranjem obleke je ta križ, da jo je treba kmalu odposlati, kakor delajo Rusi in drugi, ki imajo prevozne ladje na razpolago ter uvoz dovoljen. Za Slovenijo in sploh za Jugoslavijo je to za enkrat še izključeno. Ako bi pa najeli prostore za skladisča, bi morali imeti tudi osobje za upravo, čiščenje in pažnjo itd., ker pa preveč stane in mi nismo denarja za to.

Z zbiranjem obleke v kaki centrali še torej za enkrat ne moremo začeti. Priporočljivo pa je, da si vsakodobi, ki želi darovati ponočeno ali kakršnokoli obliko, nabavi zato sposoben zabol ali bakso, v kateri naj bo drži, dokler ne pride čas, da bomo tudi mi lahko poslali direktno v stari kraj. Seveda je tako obleko treba najprej dobro očistiti in poskrbeti, da je moli ne žro. To se nam zdi za enkrat najbolj priporočljivo in nedvomno bo tudi najcenejše. Upamo, da se bodo tudi ostali strinjali z namo glede tega.

V. Cainkar,
predsednik JPO, SS.

Urednikova pošta

Plesna priredba zapadnih Slovencev

Cleveland, Ohio. — Na starega leta večer se v Domu zapadnih Slovencev, 6818 Denison Ave., vrši prijetna plesna zabava, na katero se prijavno vabi cenjene rojake in rojakinje iz naselbine in sozadnje okolice. Nočejo ali pa ne morejo poročati resnice.

Cainkar: Glavno vprašanje

dobro pripravil veselčni odbor. Za vse bo obilo zabave in razvedrila. Pridite, da boste v domačem krogu pričakali prihod novega leta!

Rose Bizaj.

New York, N. Y. — Letna proslava Združenih društv v New Yorku. — Združena slovenska društva v New Yorku bodo priredila svojo letno proslavo dne 9. januarja, 1944, v Slovenskem domu v Brooklynu. Začetek bo ob 4. popoldne in program bo interesantan, ker bodo nastopili razni naši domači talenti.

Ponavadi smo imeli letno preredbo skupnih društv v Arlington dvoran, toda zaenkrat bomo prišli skupaj v Slovenskem domu, in se prav po domače zavabili. Računamo, da bomo imeli polno dvorano, kajti Združena društva so v resnici zavrsila takem tega leta toliko dela v prid naselbine in našega dela za narod v domovini, kakor tudi za blagor naše nove domovine, da mora biti vsak naš človek v noselbini ponosen na to. Zato podprite delovanje Združenih društv s tem, da se udeležite letne proslave. — Vstopnina bo prostovoljna. Igrala bo izvrstna godba za ples.

Anna P. Krasna.

Voditelji Slovenske osvobodilne fronte

(Nadaljevanje s 1. strani)

Ivan Kozar, Sokol Polak, Sokol Pavle Tratar, krščanski socialist

Miha Boršnik, krščanski socialist

Franc Plešnik, krščanski socialist, povelnjak bataljona N. O. V.

Lovro Janko, kmet, član V.S.O.F.

Pirjevec Dušan, visokošolec, član Osvobod. Odbora za Primorsko

Maks Rejec, učitelj, član Osvobod. Odbora za Primorsko Janko Premru, član Osvobod. Odbora za Primorsko

Ludvik Slokar, visokošolec, član Osvob. Odbora za Primorsko

Josip Peteljan, socialist, član Osvob. Odbora za Primorsko Fran Bidovec Jr. pravnik, član Osvob. Odbora za Primorsko

Dr. Jakončič

Ivan Jontez

Dr. Milan Lemež, odvetnik Dr. Pokorn, zdravnik

Dr. Vogelnik, docent univerze Dr. Cene Logar, docent univerze

Miško Kranjec, pisatelj Prežihov Voranc, pisatelj Dr. Oblačič

Dr. Tomič

Zapisnik

seje SANSA 21. avgusta

1943

(Nadaljevanje)

Urankar: Zastopam preprost narod in osebno sem bil vedno za partizane. Profesor Kocbek je bil moj sošolec in prijatelj. Težava je ljudem odgovarjati, čemu bi podpirali eno stvar, ki je navezana na komunizem. Ljudje ne soglašajo, ker ne razločujejo; čitajo vse in sodijo po zaključkih. Za duhovnike je težava, ker ne morejo iti proti škofom. Največja težkoča pa nastaja v tem, ker še ni povsem jasno, kaj in kdo so partizani. Nočejo ali pa ne morejo poročati resnice.

Cainkar: Glavno vprašanje

ni, ali smo za ali proti partizanom. Gre za to, ali priporočamo, da razne vlade napravijo politično zyezo z Narodnim svetom. Njih program pa je isti kot naš, ki smo ga sprejeli na kongresu. Če priporočamo tako zvezo, s tem še ne rečemo, da priporočamo kako stranko. Nikakor se ne strinjam z izjavo, da naši delegati niso imeli polne moći in pravice glasovati na seji. Če je tako, teda bi bilo nesmiselno pošiljati kako delegacijo. Delamo le na podlagi naših stojecih sklepov.

Zalar: Adamič ima dobre zveze v Londonu, torej tudi ve, kaj se doma godi. Razlika je le da se jaz ne strinjam z besedo "partizani". Točka se naj v toliko spremeni, da smo mi za vse skupine, ki se bore proti osiušu. To priporočam ne le kot zastopnik naroda in član tega odbora, temveč tudi radi tega, da ne bi nastal razvor med nami in ljudstvom.

Oman: Izjava se naj popravi v smislu Zalarjevega priporočila.

Kristan: Prišel je čas, ko se mora izkazati ljudskim borcem čast. Naša naloga ni plašiti se, ampak iti med ljudi in jim privigovati resnico. Povejte resnico, pa se vam ne bo treba batiti med ljudi. Kamor grem, tam me povprašujejo o partizanih, kdo so, kaj so. In jaz jim povem resnico. Dokler so v tem, bodo vedno proti njim. Nastopiti je treba z resnico na dan in jim dopovedati, da se partizani edini borijo za pravico in narod. Čemu to prikrivati? Enkrat jim moramo dati tudi naše priznanje. Ali se kdo drugi bori proti sovražniku — v Sloveniji? Kdo je prebil italijansko črto pri Vidmu? Ali Mihajlovič? Vera v partizane je danes moje največje prepričanje in verjemite, vzelovo me je dolgo časa, da sem prišel do tega spoznanja. Londonska vlada ni hotela in noče nove Jugoslavije, za katero se bore partizani. Igrala bo prostovoljna. Igrala bo prostovoljna imenovati z imenom, ki so si ga sami nadeli?

Kuhel: Dolgo časa že zasledujem odpornik, ki se vrši v Jugoslaviji, in dolgo časa je vzelovo, da je prišlo do odkritve, da so novice o partizanskih zmagačih cenzurirane v Londonu. Kdo se sedaj bori v Jugoslaviji in naši Sloveniji, zame danes ni več vprašanje. Vprašanje je, ali bomo mi, ameriški Slovenci te ljudi moralno podprtli in jim priznali pridobljene zasluge, ali jih bomo ignorirali. Jaz sem na seji volil za izjavo v celoti polnoma mirne vesti in v veri, da se ravnam po zaključkih, ki jih je sprejel in nam v izvajanje poveril Slovenski narodni kongres. Pokažite mi eno točko izjave, ki ne soglaša s kako sprejeti resolucijo. Sicer pa je SANS partizane uradno priznal. To se je zgodilo na seji meseca februarja, ko smo sprejeli izjavo pod imenom SANS IN ODPOR V STARU DOMOVINI. Tedaj smo se izrekli proti vsem onim, ki blatijo boritve za narodno svobodo v staro domovino, in izrekli naše sočutje vsem onim, ki se borijo proti skupnemu sovražniku. Naša stará domovina je Slovenija. In edini bori poti sovražniku, ki so pokazali organiziran odpornik, pač naši preprosti kmetje, ki so pograbili orožje in se vrgli na sovražnika. Njihovi narodni voditelji so pobegnili na varno, ljudstvo pa prepustili svoji usodi. Toda celo sinovi nekaterih teh voditeljev so se pridružili osvobodilni vojski in partizangom. Eden teh je sin ministra Snoja. Jugoslovenska vlada ni nicesar storila, da bi izposlovala kako pomoč tem nesrečenim. Svoje agente pošiljala med nas, da bi si pridobila zaslombu med ameriškimi Slovenenci. Če bi

ŠKRAT

Pred stopetdesetimi leti je bil Ahmed-efendi turški poslanik na pruskom dvoru. Na njegovem držabnem večere je zmerom prihaljalo dosti dam. Nekoč je na takšnem večeru delil poslanik gostom prave turške bombone in neki lepi dami jih je na dva krata toliko kakor drugim damam. Dama je bila na to zelo ponosna in je pripovedovala drugim, kako jo je poslanik odlikoval v vsakokrat vprašala, kaj misli, da je temu vzrok. Napisled ji je nekdo svetoval, da naj vpraša poslanika samega. Dama je zbrala svoj pogum, toda odgovora ni hotela nikomur izdati. Poslanik ji je namreč odgovoril: "Ker imate dva krata toliko usta kakor drugi."

Dva zaljubljena se postavljata na ljubljanski postaji. On potuje v Beograd.

"Dragi, kaj boš pa napravil, če te bo v Beogradu pogledao kakšno lepo dekle?"

"Nič! Hitro bom vzel twojo sliko iz žepa, jo pogledal in vzlaknil: Izgini, satan!"

Društveni uradniki

Društvo sv. Anje št. 4 SDZ je izvolilo za 1. 1944 slednje uradnike: Predsednica Julija Brezvar, podpredsednica Jennie Stanonik, tajnica Mary Bradač, 1153 E. 167 St., zapisnikarica Genovefa Zupan, blagajnica Josephine Oražem, 6326 Carl Ave., rediteljica Mary Pristov, nadzornice: Anna Erbežnik, Jennie Suvak in Rose L. Erste. Društveni zdravniki so vsi slovenski zdravniki v Clevelandu, zastopnica za Klub drušev in konferenco SND Anna Erbežnik, za Prosvetni klub SND Mary Tekavec, za faro sv. Vida Jennie Brodnik, Paulina Zigman, Mary Pristov in Rose L. Erste, za podr. št. 2 JPO

Božična priloga "Enakopravnosti"

Dr. Avg. Reisman:

Zadnja kava pri tetici

Nekoč se je dopisnik nekega ljubljanskega dnevnika iz rudarskih Trbovelj grdo obregnil ob mene, ko sem pri predavanju o tej naši ljubi delavski zaščiti prinesel sladkorčke za naše najmlajše in morda borbene sodruge in sodružice, ki so pa tedaj je šedeli svojim manicom na krilih ali pa se mužali poleg njih na stolih. Misil sem si: Ta najbrž nikoli ni zadel tiste zorne mladosti, ki se je še v poznih letih vsakdo najraje spominja, posebno otroci z dežele, ko je nestropno čakal očeta ali mater, kaj bosta prinesla iz mesta, ali strica in teto, ko prideta na obisk.

Naša domačija je bila v do-

lini, zaprta od treh strani z gozdovi in salonsniki. Nobene druge hiše ni bilo videti z obširnega dvorišča, tudi javna cesta ni peljala mimo, še drugo reči, ampak občan je moral biti ljubezni in ji zaneseti vsaj škaf vode od studenca po hribu navzgor.

Trikrat na teden pa je na vrhu Hlapja zapela trobenta pismonoš, kar je bil že nekak praznik za našo tiko dolino, ko je bila daleč naokrog znana tudi kot "Rajzmanova graba" pod Počenikom. Tudi ekskurator je prišel dostikrat, a je bil ljubezni, visok mož z dolgo brado in sta z očetom navadno opravila kar v kleti. Nas otroke je vedno prijazno gledal. Manj smo se razumeli s finančarji, ki so prihajali vedno točno, kadar smo žgali slišivo in smo vsaj en prej zakurili, da smo malo prikrasili avstrijsko financo.

Takih letnih dneh nas je zjutraj naprej napitala z žganjem in če smo bili posebno pridni, smo dobili v kavo namočen kos žemlje. Potem smo gnali živino na pašo, mlajši svinje, drugi krave in teleta. Tetica se je šukala na vrtu, polnem zelenja in dišečih cvetlič, ki so jih bila polna tudi okna.

Daleč naokrog je slovel njen vrt in celo finančarji so ga radi gledali, kar pa tetici ni bilo nič kaj všeč. Nekega poldneva je nastal hud vrišč na tetinem vrtu. Finančar ji je molil pod nos neko zelenjad in pravil, da je tudi to dišeča cvetlica. Tetica pa huda: "če je tako dišeča, jo pa dajte sem!" in mu jo je iztrgal ter ušla z njo v hišo, finančar za njo in zopet se je čulo vriščanje. Končno je mož s sabljo odšel in sem slišal, da je našel na vrtu tobak, a ne bo nič opravil, ker nima dokaza v rokah, pa še sramota bi bila zanj, ker mu je ženska iztrgal tobak, ko je imel sabljo opasano okrog nedrij. Osramočenega finančarja ni bilo več blizu in tobak se je bohotil naprej v temen vrtu, baje za zdravila.

Drugače pa je bil njen ponoskuhing po bogatih gostijah in primicijah, kjer jedo in pijejo tri dni in tri noči, ali pa še nategnejo v četrti dan. Tedaj je teden dni prej odšla pripravljati in ko se je vrnila, je prinesla veliko culo, od vseh dobrot nekaj, predvsem pokazat, kako imenitno jim je napekla in pa za nas otroke.

V času romanj je prijelo hrepenjenje po svetu in najsje je oče z materjo vred še toliko godnjal, da v najnajnejšem delu

Gospodinjila je tetica, v čecku očetovega županovanja pa je tudi njega nadomestovala, izdajala živinske potne liste in če treba, še druge reči, ampak občan je moral biti ljubezni in ji zaneseti vsaj škaf vode od studenca po hribu navzgor.

okrog postopa in zapravlja denar, nič ni pomagalo, šla je. — Tam pri Gradišču je bila posebno priljubljena božja pot Marija Trošt, pa tudi v daljni Marija Zell jo je mahnila, a vsikdar je prinesla "škiforce" za vsakega v hiši, tudi hlapcev in dekel ni pozabila. Potem smo se vsedeli krog nje in je priporovala o tujih krajih in ljudeh; oče je bil se najbolj radoveden.

Ko so je leta upognila, se je tetica preselila iz naše grape na vrh v svoj vinograd, pa smo hodili k njej, kakor v trgovino. Vedno je imela kaj posebnega, dobrega in sladkega, česar doma ni bilo. K našemu domu je vodila pot mimo njene hiše in smo se po vrsti vsi ustavljali pri njej, predno smo se spustili v otočno dolinico posebno jaz, ko sem v dijaških letih sameval po travnikih in bukovih gozdovih s knjigami in hodil urodalec k faru po pošti in v šolo k učiteljicam. V poletju sva posedala s tetico v hladu renet in brajd, pozimi pa v topli sobici s štedilnikom in sem ji moral razlagati, kaj se godi po svetu. Za meni je postavila na mizo brusene kozarce, da se je lepše svetila zlata kapljica, edino okno je tudi po zimi do vrha prepletalo zelenje in cvetje.

Ko sem se poslavjal pred odhodom v mesto, sva začela barantati: "To in to še rabim mati pa mi niso nič dali." "Pa nimam in nimam," ampak mi niso nič dali." "Pa nimam in nimam," ampak že je vlekla izpod blazine denarnico in sem dobil goldinar, dva, tudi več, pa sva si pri tem tudi oba brisala solze, vsako leto bolj. "Kdo ve, da me boš še našel, ko zopet prideš."

Med vojno sem hodil vsako nedeljo k njej z nahrtnikom in ji prinašal krožnike, ker je hotela imeti vse v redu po tučatih, kakor se spodobi za kuharico. Odnašal sem polne steklenice, pa tudi drugo. Takrat je prišla nekoč v mesto in sem jo prvič povabil v kavarno na "belo." Zasluzil sem namreč kot praktikant na sodišču 26 krajcarjev na mesec za svinčnike in peresa od avstrijskega erjarja. Kava je bila izvrstna in sem se ji zelo prikupil.

Leta so tekla, tetica je bila žilava in nas je gostila naprej s kavo, vinom, grozdom.

Nekega jesenskega dne pa je prišla viničarka, da me kliče tetica, ker bi me rada še enkrat videla, predno umre.

Bil je neprijazen, hladen in mračen dan. Tetičina soba zadržljena, polna zdravilnih dišav, skozi okno je pronikala medla svetloba. Toda njene oči so tako lepo zasijale, ko sem vstopil... "Si le prišel," kakor da bi zasijala vsa postelja. Potem ji je glas upadel in oslabel. Samo z rokami je še drugi teti ukazovala, kako nam naj postreže; to je bila njena edina skrb. Njene udručne oči so bile še vedno lepe, polne miline in so me božale. Njene moči so pesale, ustnice so se pregibala, toda glas ni bilo čuti. Ko sem dobil kavo na mizo, pa se je napel tetičin obraz. Z roko je kazala sestri na mizo in momljala, pa je nismo mogli razumeti. Vsa obupana je dvignila glavo in zopet šepetala, kazala na skodelico kave, dokler je nismo končno razumeli: "Premajhna skodelica..." Imela je za goste dve vrste kavinih skodelic, manjše in večje, saj je tudi sama že leta živila skoro ob sami kavi. Toj so mi izmenjali malo z veliko skodelico kave.

Tedaj so se ji pa oči umirile, vse smejoče so me zopet objemale in ustne so šepetale... "Tako, tako, da da!" Mirno je dihala, ko sem pod mrak odha-

Božičnica Slovenske Zadruge

HREPENENJE VSEGA SVETA JE, DA BI TA BIL ZADNJI VOJNI BOŽIČ! To je najbolj razumljivo zadružničarjem, ki delujejo za mir in blagostanje vseh ljudi, ki si že vse to, pa še niso spoznali EVANGELIJ ZADRUŽNIŠTVA.

Vkljub temu, da ne oglašamo razprodaje, dobili boste malone vse kot druga leta, le vse pride nekako pod tistimi points, kateri nam jamčijo, da bodo vsaj svoj delež dobili iz zaloge, ki je na razpolago.

DIREKTORIJ SLOVENSKE ZADRUŽNE ZVEZE želi in vošči vsem odjemalcem in delničarjem VESELE BOŽIČNE PRAZNIKE in SREČNO NOVO LETO.

Kot v preteklosti, tako se tudi sedaj priporoča za naklonjenost vas vseh. Ta je zaslužena v delu, ki ga vrši v tem času, ko vse izgineva izpod tal. Ako bodo sijali boljši dnevi, SVETILO BO ZADRUŽNO SOLNCE!

SLOVENSKA ZADRUŽNA ZVEZA

667 East 152nd St. - GL. 6316

16201 Waterloo Road

IV. 1248

712-14 E. 200th Street

IV. 3562

NAZNANILO DELNIČARJEM: Letna delniška seja Slovenske Zadružne Zveze se vrši v nedeljo 30. januarja 1944 v Slov. Del. Domu, na 15335 Waterloo Road, ob 1. uri popoldne. Društva-delničarji naj blagovole izvoliti in poslati svoje zastopnike; delničarji so najvpljudnejše vabljeni na polnoštivalno udeležbo.

Direktorji Slovenske Zadružne Zveze.

jal in ji zadnjič pogladil izšene, predobre roke.

Bila je tudi zadnja kava pri naši tetici.

Današnja mladina

Večina odraslih misli, da je sedanji mladini vse preveč z rožicami postlano. Temu pa nikakor ni tako. Komaj izpolni otrok šesto ali sedmo leto, ga vzemame v klešče šola in ga ne spustimo do 14., 18. ali celo 24. leta. Vsa ta dolga leta teži otroka učenje, skrb za izpit leži ves čas kakor mora nad njim, tako da si mnogi izmed otrok, zlasti vsejestejši in skrbnejši, komaj v počitnicah upajajo veselo, svobodno in brezskrbno oddahnit. Tako gredo najlepša leta mimo otroka in mladega človeka, ne da bi jih mogel prav užiti. V dobi, ko je šolsko spričevalo in šolsko znanje najvažnejši po-

goj za obstanek, se na tem ne smisla za skupnost, več ljubezni da mnogo izpremeniti, a treba do občestva, kar se najbolj vije, da se te briðke resnice vsaj di v poglobenjem tovarištu, v zavedamo, da ne otežimo mlademu človeku še kje po nepotrebnem pota.

Ne samo šola, še marsikaj drugega teži mladega človeka. Sedanje gospodarsko in socialno stanje, skrb in boj staršev za obstanek in vsakdanji kruh, vse to vpliva tudi na mladino, jo zresni, poglibi in vzeži. Izenjen. Za marsikaterega mladega človeka so sedanje razmere najboljša socialna šola, marsikaterega pa tudi poženejo v nezdravje problematiko, iz katere morda nikoli več ne bo našel izhoda. Eno pa ima današnja mladina dobrega, da ne pozna več toliko praznih, gluhih dni kot prejšnja, ne več tistega brezvsebinskega života arjena prejšnjih mladih generacij. Zato ima današnja mladina tudi več

"Ali je res to moja zadnja ura, gospod doktor?"

"Zadnja — seveda! Zakaj pa?"

"Moški so pa res čudni. Davi me je moj mož tako milo božal po glavi, opoldne je pa rečen, ko je dobil las v juhi!"

Mayflower Milk

F. J. RACE ST. in SINOVI, lastniki

448 East 158th Street

Ivanhoe 5191

Se zahvaljujemo vsem za naklonjenost v preteklosti; se priporočamo v bodoče.

Vesele božične praznike in srečno Novo leto želimo vsem!

John Bukovnik

PHOTO STUDIO

762 East 185th Street

Želimo vesele božične praznike in srečno Novo leto vsem priateljem in znancem!

Vesele božične praznike in srečno Novo leto želi vsem

JOSEPH PERME

15515 Waterloo Road

Izdelujemo moške obleke po najnovejšemu kroju. Trpežno in fino obleko dobite po zelo zmernih cenah ter v popolno zadovoljstvo.

Slovenski krojač

BUY YOUR CHRISTMAS GIFTS NOW!

GIFT SUGGESTIONS

HOSIERY — SLIPS — GOWNS — SWEATERS —
PAJAMAS — HANDKERCHIEFS — FASCINATORS
— GLOVES — PURSES — MANICURE SETS —
COSMETICS — QUILTED ROBES —
PANDORA BOXES

GRDINA SHOPPE

HEnderson 6800

6111 St. Clair Avenue

Merry Christmas and a Happy New Year!

Vesele božične praznike in srečno, veselo Novo leto želi
slovenska zlatarska tvrdka

FRANK CERNE JEWELRY CO.

v Slovenskem narodnem domu

6401 St. Clair Ave.

Cleveland, Ohio

Vesele božične praznike in srečno Novo leto vam želi

EMERY KRIZMAN

LIKER

Pivo v zaboljih — Odprto do 2.30 zjutraj

961 Addison Road

ENdicot 9193

VESELE BOŽIČNE PRAZNIKE IN SREČNO NOVO LETO!

DR. AUGUST A. URANKAR

ZOBOZDRAVNIK

Imamo veliko zalogu igrač, s katerimi lahko obarujete vaše otroke.

CENTURY TIRE SERVICE

15300 Waterloo Road

Vogal Calcutta Ave.

Telefon: KENmore 3536

JOSEPH DOVGAN, lastnik

Trgovina z avtomobilskimi potrebščinami
Vesele božične praznike in srečno Novo leto!

ENAKOPRAVNOST

MİŞKO GRE PO SVETU

Roland Davies—Griša Koritnik:

Vlak je zavozil v neki predor. Miško, ki je tekel poleg njega, se je znašel v gosti temi in še je skoraj zadušil od črnga dima. Zdaj mu je bilo še bolj jasno, zakaj je bil na vlaku napis Čadež in Co. Vlak je bil že napred pred njim in v temi ni mogel razločiti, kje je. Pogosto se mu je kopito ujelo v tračnice, da se je malone prekučen. Vse okoli njega je bilo vlažno in lepljivo in gosti dim ga je silil h kašljaju. Bal se je, da ne bo nikoli več prišel iz predora. Ne mudoma pa mu je srce spet od veselja poskočilo: na drugem koncu predora je zagledal svečitanje. Da, nobenega dvoma ni o tem! Konjiček se je podviral.

Ko je na drugem koncu stopil iz predora, je bil čisto črn od saj. Zasmejal se je, ko se je ozrl po sebi. Bil je čez in čez pokrit s čadom in razposojeno je puhal skozi nozdrovi črni dim in delal pri tem piskajoč šum vprav tako kakor lokomotiva.

Beli Miško se je spremenil v črneg vrance. Zadovoljno je stopal po tračnicah. Ko pa je ob prihodu iz predora stopil na cesto — grom in strela! — sta bila spet tik poleg njega tista dva stražnika v malem dvosezdeniku. Sveti nebesa! si je mislil Miško, zdaj me pa imajo. Toda stražnika sta se samo spogledala, nato pa se spet ozrla na Miška. Po vsem videzu si nista bila na jasnem, ali je to tisti konj, ki sta ga zasledovala. Nista ga prepoznala.

Mišku je srce divje tolklo, vendar mu ni upadel pogum in je kolikor mogoče ravnuščno stopal dalje.

Prispeli so do nekega letališča in Miško ni opazil letala, ki je stal ob cesti. Pilot, ki je preskulal stroj, je sklopil stikalo in čudni stroj je mahoma oživel. Nastal je silovit piš, in preeden je mogel Miško doumeti, kaj je, ga je že zajela proplerjeva sapa. Piš je na mahu spihal z njega čad in saje in spet je bil bel kakor pred svojim odhodom v predor. Stražniki so malone oči skočile iz jamic. "Pravi je!" je zagrmel eden od njiju in hip nato je Miško že drvel na življence in smrt pred policijskim avtom, ki mu je bil tik za petami. Kam bi se zdaj rešil?

Urezał jo je po glavnih cestah in takrat je imel res prav malo upanja, da bo ušel sponjan in verigan strogim redarjem. Pogon je privršal do podeželskega trga ter razpršil godbo, ki je ravno na glavnem trgu pričela igrati. Tisti trenutek pa je svignil izpod obzorca policijski avtožiro. Pilot je zavijel lasso in debela vrv se je ovila bežečemu Mišku okoli vratu. Življence mi visi na nitki, si je mislil Miško. Otrezel je z glavo, kajti vrv se mu je precej tesno zadrgnila okoli vrata. Vendarle ga ni bila volja, da bi se bil vdal. Ubral jo je naprej po cesti in vlekel letalo za seboj.

Bolj in bolj se je utrjeval v sklep, da se ne bo dal ujeti. Zagledal je neko podmostje in jo zavil proti njemu. Jasno mu je bilo, da avtožiro ne bo mogel ondi za njim, ker bo udaril ob obokani zid. Spretno se je zasukal in smuknil pod obok. Avtožiro se je res zadel z vso silo ob zid, se preklal in se razbit zrušil na tla. Vrv se je pri tem kajpada pretrgala in Miško je švignil na nasprotni strani prost izpod oboka.

Ker se je srečno iznebil avtožira, se je čutil na vso moč lahkega in zadovoljnega. A komaj se je rešil iz nevarnosti, že je stal pred novo nezgodjo.

sklep, da se ne bo dal ujeti. Zagledal je neko podmostje in jo zavil proti njemu. Jasno mu je bilo, da avtožiro ne bo mogel ondi za njim, ker bo udaril ob obokani zid. Spretno se je zasukal in smuknil pod obok. Avtožiro se je res zadel z vso silo ob zid, se preklal in se razbit zrušil na tla. Vrv se je pri tem kajpada pretrgala in Miško je švignil na nasprotni strani prost izpod oboka.

Ker se je srečno iznebil avtožira, se je čutil na vso moč lahkega in zadovoljnega. A komaj se je rešil iz nevarnosti, že je stal pred novo nezgodjo.

Zavozil je bil v jarek, ki je bil poln kopacev, in velik stroj za vrtanje ceste mu je oviral hitro bežanje. Že se je mislil naposled vdati, kar je zagledal pred neko trgovino s porcelanom veliko črno buča. Zadnja rešna bilka, si je mislil bistromi Miško. Ozrl se je naokoli, da bi se bil prepričal, ali ga kdo ne opazuje, na kar je počasi odstopical proti trgovini.

Tako me ne bodo prepoznali, si je dejal in vtaknil glavo globoko v črni pisker. Kmalu nato je zaslišal znano mu brnenje. Policijski avto je pribernal blizu in Miško je slišal škrpanje zavor. Nato je nastal trenutek mučnega molka, na kar je slišal zamolkel klic:

"Ali je ta?"
"Ni," je odvrnil drug glas.
"Prav, naprej."

Spet je nastalo repotanje in Miško je bil sam. Redarja v avtu ga nista bila prepoznala in sta oddirjala.

Miško je bil od veselja v sedmih nebesih. Kako sem srečen, si je mislil. Kmalu pa mu je srce spet upadel. Sprevidel je, da ne bo mogel spraviti svoje glave iz črneg lonca. Brcal je in tolkel z bučo ob tla, toda nič ni pomagalo, posoda se ni dala razbiti. Bil je malone brez sape in srce je divje tolklo. Cdnehal je malo in začel spet reševati svojo glavo. Zares, prav sodni dan imam danes, si je mislil in tolkel je s posodo ob tla in ves besen brcal.

Pred tisto trgovino zadaj, v kateri so bile naprodaj snemalne vile, pa se je medtem prebudil Miškov gospodar. Ko je zvedel, kaj se je zgodilo in kako lovijo njegovega ubogega konjička, se ni dolgo mudil in je naglo ukrenil vse potreben, da mu je bil ob veselju in smrt pred policijskim avtom, ki mu je bil tik za petami. Kam bi se zdaj rešil?

Pred tisto trgovino zadaj, v kateri so bile naprodaj snemalne vile, pa se je medtem prebudil Miškov gospodar. Ko je zvedel, kaj se je zgodilo in kako lovijo njegovega ubogega konjička, se ni dolgo mudil in je naglo ukrenil vse potreben, da mu je bil ob veselju in smrt pred policijskim avtom, ki mu je bil tik za petami. Kam bi se zdaj rešil?

Urezał jo je po glavnih cestah in takrat je imel res prav malo upanja, da bo ušel sponjan in verigan strogim redarjem. Pogon je privršal do podeželskega trga ter razpršil godbo, ki je ravno na glavnem trgu pričela igrati. Tisti trenutek pa je svignil izpod obzorca policijski avtožiro. Pilot je zavijel lasso in debela vrv se mu je prevezla.

"Saj je bil g o t o v o on!" je sklepal. "Oh, sveta nebesa! statvit grem, da je v hudi stiskah. Miško! Kje si, Miško?"

CVETLICE V SOBAH NE SMEJO BITI PREVEC NA GORKEM

Marsikata gospodinja se čudi, da so njene sobne rastline navzlio skrbni negi pozimi tako revne. Večkrat je vzrok prevelika topota, saj je bolj pravilno, da so cvetice bolj na hladnem kot na gorkem. Tako cvetajo ciklame, korčki najlepše, če je v sobi le 8-10 stopinj teme.

late. Se manj topote potrebujejo kamelije, le 7 do 8 stopinj. V isti temperaturi je tudi azalejam najbolj všeč. Topote so željne begonije in sicer 12 do 14 stopinj, medtem ko so primule zadovoljne z 8 do 10 stopinjami. Hijacinte najlepše cveto v topoti 10 do 12 stopinj, kar zadošča tudi listnatim rastlinam. Če je cvetlicam premrzo med okni, tedaj jim je pozimi najbolj všeč v kaki sobi, ki ni zakurjena, a je zraven zakurjena ne sobe.

ENAKOPRAVNOST

Griša Koritnik:

Tiskarski škrat

Velik škrat je vstal med nami, poln skrivnostnih je moči, vse postavi vam na glavo, dela, kar se mu zazdi.

Ondan je spremil mleko, tečno mleko, zdravo jed, v grdo blatno žabjo mlako, kakor zima vodo v led.

In je storil brihtna glava, ta březvestni pridanič, da je bila giava plava, ko da zmlinčil jo je bič.

Ko je v mladem jutru žvižgal, pel okrogle črni kos, se je brž domisil zlobec in spremil ptiča v noš.

Da še našo staro tetko si privočil je za god, storil je, da smo slavili (brez zamere!) tetkin sod.

Velik res je čudodelnik novi škrat in čarodej, da bi spremjal tudi zloto nam v dobro za naprej!

(Prebivalstvo Rima)

Večno mesto Rim ima kakih 1,800,000 prebivalcev. Zanimivo je zasledovati število prebivalstva tega mesta nazaj v davne čase.

Stari rimski zapiski nam morsko odkrijejo.

Tako vemo, da so v starem Rimu 39-krat prešeli prebivalstvo. Prvo štetje prebivalstva je bilo pod kraljem Servijem Tulijem leta 568 pred Kristusom.

Takrat je živilo v Rimu 8400 ljudi. Poslednje štetje v davnom Rimu so izvedli leta 51 pred Kr. in sicer pod Cesarjem.

Tedaj je imel Rim skoraj en milijon prebivalcev. Vprav čez 500 let nato se je ta milijon skrčil na 100,000 ljudi. Saj je bil Rim prevečkrat napaden, oblegan, izropan, upepeljen. Najbolj pa se je skrilo prebivalstvo v prvih letih papeževega Rima, ko je imela ta bivša Cesarjeva prestolnica le še 20,000 ljudi. Dolgo je trajalo, dokler ni imel Rim, v 17. stoletju, spet več ko 100,000 prebivalcev.

Ko je postal leta 1871 prestolnica združene Italije, je bilo v Rimu 226,000 prebivalcev in v začetku 19. stoletja že 460,000. Šele leta 1914 je bilo več ko pol milijona ljudi, a šele v fašistični dobi je narastlo število prebivalstva na pol drugi milijon.

ter se priporočamo za naklonjenost v bodoče. Postregli bomo ob vsaki priliki s finim pivom, vinom in žganjem ter okusnim prigrizkom.

THE LAKE ERIE BUILDING MATERIAL CO.

Office and Yard:
1321 Marquette Road

HEnderson 5080

Želimo prav veselje božične praznike in srečno Novo leto vsem odjemalcem in prijateljem!

TOP HAT

Hugh Carney, Prop.

661 East 185th Street

IVanhoe 9671

Vedno najboljše pivo, vino in žganje ter okusen prigrizek.

Vesle božične praznike in srečno Novo leto želimo vsem!

STANDARD FOOD MARKET

854 East 185th Street

IVanhoe 9671

Preskrbite se s premogom, da boste praznovali božične praznike lepo na toplem. Imamo premog vseh vrst. Postrežba prvorstna.

Imamo tudi tovarno za izdelavo cementnih blokov. Kadar jih potrebujete se priporočamo za nakup.

Vesele božične praznike in srečno ter zadovoljno Novo leto želi vsem rojakom in rojakinjam

THE BLISS RD. COAL SUPPLY COMPANY

ERNEST LUZAR—FRANK DERDICH, lastnika
22290 Lakeland Blvd. pri E. 222nd St.
Kenmore 0808

Euclid, Ohio

MR. & MRS. JOE BELAJ

GOSTILNA

3304 St. Clair Avenue

Pri nas dobite vedno najboljšo pijačo, pivo, vino, žganje ter dober prigrizek. Prijazno se priporočamo, da nas rojaki obišejo.

Zelimo prav vesele božične praznike in srečno Novo leto vsem našim gostom!

Zelimo prav vesele božične praznike in srečno Novo leto vsem odjemalcem in prijateljem!

EUCLID WINDOW SHADE CO.

15621 WATERLOO ROAD

Kenmore 4343

Počna zaloga Venetian Blinds, ki so okras vsaki hiši. Okrog 1. januarja se bomo selili v večje prostore na

505 EAST 185th STREET

Vesele božične praznike in srečno Novo leto želi vsem

DR. A. F. VICHICK

ZOBOZDRAVNIK

791 East 185th Street

Ivanhoe 2414

Rezervirajte si prostor za Silvestrov večer; dobra jedila in pijača ter fina godba in vesela družba. Po kličite KENMORE 9809.

KUNCIC PEROTTI CAFE

390 East 156th Street

Serving Meals at all Times
Our Rathskeller is available for parties, banquets, weddings, etc.

Vesele praznike in srečno novo leto želimo vam!

Zelimo vesele božične praznike in srečno Novo leto vsem odjemalcem, prijateljem in sorodnikom!

PETER ROSTAN

449 EAST 158th STREET

Kenmore 0620

Se priporočamo za barvanje zunaj in znotraj

DRAGO-dijak:

SKOPUH BOŠTJAN

I.

Že prileten mož je bil Boštjan. Stanoval je v mestu, kjer je hodil v neko tovarno. Prislužil si je toliko, da se je sam lahko preživil in poleg tega vrpel vsak teden kak dinarček na stran.

Neko soboto je šel z dvema tovarišema iz tovarne proti domu. Predno pa bi se moral ločiti — kajti stanovali so naranzen — so v živahnem razgovoru zavili v neko krēmo. Tu so si ob pijači razlagali vsakdanje težave.

Tudi Boštjan je prišel do sede in po kratkem uvodu vsakdanjih besed omenil prijateljema, da bi šel čez nedeljo rad domov obiskat starše, če bi mu kateri posodil kaj denarja, vsaj za vlak.

In res je bila to pot Boštjanu sreča mila. Eden od prijateljev z imenom Fric je zmajal z glavo in rekel:

"Torej tak je ta stvar. Ti bi

rad obiskal starše, pa nimaš denarja za vlak? HM . . . mogoče

bi se dalo narediti glede vožnje."

Pri tem je pomežikal svojemu drugu.

"No, no, staremu kolegu boš pa že pomagal, Fric, blaga duša," je začel Boštjan hvaliti Frica in se mu dobrikati, ker je opazil, da je danes nekaj dobre volje . . .

Fric pa se je s stolom pomaknil malo bliže k Boštjanu in mu začel zaupno govoriti: "Veš Boštjan, mi imamo neki klub,

toda tajno tega kluba ti povem le, če mi objubiš, da je ne boš povedal naprej."

"Seveda, seveda," se je začel Boštjan razvremati. "Castno besedo ti dam. Toda kaj je klub v zvezi z denarjem za vlak?"

"Le poslušaj, povem ti tajno velike vrednosti. Ko prišeš na postajo k blagajni — dobro si zapomni — ne reci nič, ampak naredi takole — " Pri tem se obrise Fric s kazalcem desne roke pod nosom. "Samo to inobil boš vozni listek do Jesenice."

Boštjan je kar gorel veselja, ko se je zahvaljeval Fricu. "Do smrti, do smrti ti bom hvaležen." mu je zatrjeval in pri tem zvrnil še zadnji kozarec vina. Potem je prisrčno stisnil prijateljema roko in odšel hitro domov pripravil nekaj prtljage za na pot, kajti sklenil je še isti dan oditi.

II.

Komaj je Boštjan odšel iz krēme, sta se dvignila tudi njegova prijatelja. Smeh jima je igral na obražih, ko sta izstopili iz gostilne z očmi ravno še ujela zadnji konec Boštjanove sukne, ki je izginila za vogalom. Nato sta odšla v nasprotni smeri od Boštjanja proti postaji. Med potjo je Fric pogledal na vozni red, kdaj odhaja vlak na Jesenicu.

"Časa imava še dovolj," je rekel nato svojemu drugu. "Boštjanov vlaka odhaja ob peti uri in pet minut."

Prišedški na železniško postajo je stopil Fric k blagajni in plačal vozni listek za Jesenicu, za onega, ki bo prišel sem in se obrisal s prstom pod nosom.

Pol ure nato je prisopil na postajo Boštjan s težkim kovčegom v roki. Na dogovorjeno

"ENAKOPRAVNOST"

znamenje je dobil vozni listek in se žarečega obraza, da se bo zastonj vozil, odpeljal domov.

III.

Pri svojih starših je ostal Boštjan čez nedeljo. Imeli so pa tako, kakor navadno, kadar obiše sin iz mesta svoje starše na deželi.

Proti večeru je zopet pobral svoje stvari in odšel proti domu. Predno pa bi se moral ločiti — kajti stanovali so naranzen — so v živahnem razgovoru zavili v neko krēmo. Tu so si ob pijači razlagali vsakdanje težave.

Tudi Boštjan je prišel do sede in po kratkem uvodu vsakdanjih besed omenil prijateljema, da bi šel čez nedeljo rad domov obiskat starše, če bi mu kateri posodil kaj denarja, vsaj za vlak.

In res je bila to pot Boštjanu sreča mila. Eden od prijateljev z imenom Fric je zmajal z glavo in rekel:

"Torej tak je ta stvar. Ti bi rad obiskal starše, pa nimaš denarja za vlak? HM . . . mogoče bi se dalo narediti glede vožnje."

Pri tem je pomežikal svojemu drugu.

"No, no, staremu kolegu boš pa že pomagal, Fric, blaga duša," je začel Boštjan hvaliti Frica in se mu dobrikati, ker je opazil, da je danes nekaj dobre volje . . .

Fric pa se je s stolom pomaknil malo bliže k Boštjanu in mu začel zaupno govoriti: "Veš Boštjan, mi imamo neki klub,

toda tajno tega kluba ti povem le, če mi objubiš, da je ne boš povedal naprej."

"Seveda, seveda," se je začel Boštjan razvremati. "Castno besedo ti dam. Toda kaj je klub v zvezi z denarjem za vlak?"

"Le poslušaj, povem ti tajno velike vrednosti. Ko prišeš na postajo k blagajni — dobro si zapomni — ne reci nič, ampak naredi takole — " Pri tem se obrise Fric s kazalcem desne roke pod nosom. "Samo to inobil boš vozni listek do Jesenice."

Boštjan je kar gorel veselja, ko se je zahvaljeval Fricu. "Do smrti, do smrti ti bom hvaležen." mu je zatrjeval in pri tem zvrnil še zadnji kozarec vina. Potem je prisrčno stisnil prijateljema roko in odšel hitro domov pripravil nekaj prtljage za na pot, kajti sklenil je še isti dan oditi.

Komaj je Boštjan odšel iz krēme, sta se dvignila tudi njegova prijatelja. Smeh jima je igral na obražih, ko sta izstopili iz gostilne z očmi ravno še ujela zadnji konec Boštjanove sukne, ki je izginila za vogalom. Nato sta odšla v nasprotni smeri od Boštjanja proti postaji. Med potjo je Fric pogledal na vozni red, kdaj odhaja vlak na Jesenicu.

"Časa imava še dovolj," je rekel nato svojemu drugu. "Boštjanov vlaka odhaja ob peti uri in pet minut."

Prišedški na železniško postajo je stopil Fric k blagajni in plačal vozni listek za Jesenicu, za onega, ki bo prišel sem in se obrisal s prstom pod nosom.

Pol ure nato je prisopil na postajo Boštjan s težkim kovčegom v roki. Na dogovorjeno

Modri pregovori

"Nazadnje bomo vendar rekli, najboljši kruh so mati pekli."

"Kdor drugemu jamo kopije, sam vanjo pade!"

"Ura zamujena, ne vrne se nobena."

"Kdor ne dela, naj tudi ne je."

"Cas je zlato."

"Preljubi dom, kdor ga ima."

Hudoben je vsak, ki druge umiva, sam svoje grdobe pa sebi prikriva.

Sreča iz takega kraja beži, ki v njem poštenja potrebnega ni.

Kdor košček kruha zametuje, drobtine večkrat paberkuje.

Resnica oči kolje.

Kjer sreča k srcu govorji, ni prevare, ni laži.

Ljub je domek, če ga je samo za en bobek.

Prebrisana glava in pridne roke boljša je dota kot zlate gore.

Imenitem stan pa visoka čast je ledena gaz, po kateri človek rad izpodleti.

Kdor nikdar stradal ni, ne ve, kako lačnemu kruhek diši.

Sreča je opoteča.

Nič ni tako skrito, da bi ne bilo kdaj očitno.

Sonce ne sije tako lepo kakor materino oko.

Boj se tistih mačk, ki spredaj ligejo in zadaj praskajo.

Ko stari govore, otroci naj molče!

Kdor ne uboga, ga tepe na dloga.

Dokler prosi, zlata usta nosi; kadar vrača, hrbet obrača.

Brez muke ni moke.

Rane rože rade poveno.

Da se resnica prav spozna, je treba čuti dva zvona.

Ena lastovica ne stori pomladni.

GOVORNIŠKE CVETKE

V vseh jezikih najdemo različne prispodobe, ki niso na mestu, pa jih kak človek, bodisi pisatelj ali govornik ali politik ali profesor izreče v naglici svojih misli. Neki časopis navaja nekaj takih primerov, ki so zares vse kaj drugega kakor na svojem mestu.

Neki poslanec se je izrazil v svojem govoru: "Naše univerze so kakor surova jajca. Komaj se jih človek dotakne, že se postavijo na zadnje noge in se branijo." — Novica o volilni zmagi se je širila kakor prižgalna vrvica od ust do ust. — V nekem govoru je bilo slišati: "Skromna vijolica vere najbolj sijajno cvete, če udarci usode na nakovalu srca krešeo iz nje vedno bolj svetle žarke." — Neki minister je dejal visokošolcem: "Voz revolucije se bliža in kaže zobe." — Neki drugi govornik pa je oznanil: "To strašilo, revolucija, je že tako omileno, da more še samo kak politični dojenec jezditi na njem." — "Alkohol je bil njegova največja Ahilova peta." — "Zob časa, ki posuši vse solze, bo tudi čez to rano pustil travo rasti."

od njega, zastonj pa se kljub temu ni več vozil.

Northeast Sales and Service

819 E. 185 St.

Kenmore 5700

Letošnji božič bomo praznovali drugače kakor kdaj poprej. Vojna je omejila mnogo reči; vendar imamo še nešteto stvari pripravnih za božična darila. V upu, da se kmalu vrne mir in da pridejo naši fantje domov k svojim dragim, želiva vsem:

vesele božične praznike in srečno Novo leto!

MR. & MRS. JERRY BOHINC

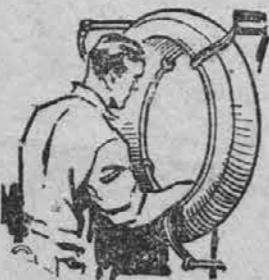
Vesele božične praznike in srečno polno Novo leto 1944

želi vsem

LUSTRIK TOOL CO.

Prav vesele božične praznike in srečno Novo leto, ki naj prinese ljubi mir celiemu svetu, želimo vsem odjemalcem in prijateljem širom Clevelandu.

RACKAR'S HI SPEED SERVICE

Grovewood & Waterloo Road

KEnmore 9783

VELIKA IZBIRA BOŽIČNIH DREVES
Oficijska postaja za O. P. A. pregled tajerjev

Vesle božične praznike in srečno Novo leto želimo vsem gostom in prijateljem!

MR. IN MRS. JOHN PAULICH

GOSTILNA

5238 St. Clair Avenue

Hvala vsem našim gostom in posetnikom za do sedanjo naklonjenost, ter se prijazno priporočamo za obisk tudi v bodoče. Vedno bomo postregli točno z naj boljšo pijačo in jedili.

LOCKER FOOD STORE

1425 East 55th Street

Vesle božične praznike in srečno Novo leto želimo vsem našim odjemalcem in prijateljem!

Prav vesle božične praznike in srečno novo leto želimo vsem našim gostom!

MARBLE BAR

Mr. in Mrs. Chas. Vergos, lastnika
18800 St. Clair Avenue

vogal Nottingham Road

Vesle božične praznike in srečno Novo leto želimo vsem!

MR. & MRS. A. KALAN

Slov. pekarija

863 EAST 185th STREET

REAL HARDWARE CO.

MOHAWK STORE

727 EAST 185th STREET — IVanhoe 9634

Želimo vesle božične praznike in srečno Novo leto vsem prijateljem in znancem!

J. C. MUCHITZ

Bonded Winery

1081 ADDISON ROAD — HENDERSON 0782

Zahvaljujemo se za izkazano naklonjenost v preteklosti ter se priporočamo v poset v bodoče.

Prav vesle božične praznike in srečno Novo leto želimo vsem!

Ptuj, mesto umetnin

Sredi zemeljskega raja, prelepega zelenega Dravskega polja kraljuje ob vznožju slikovitega gradu naš prijazni Ptuj. Ko je ljubi Bog blagoslovil to zemljo, jo je obdaroval s toliko ljubezijo in s tako dobrohotno roko, kakor malokateri kraj naše domovine. Livade, borovi ga, temni gozdovi srebrna Drava in njeni tisočeri otoki in otočki, ki se kakor otroci igrajo v njenih valovih ob vznožju Slovenskih goric in Haloz, so darovi, ki so prepleteni z zdravimi v zidanicah in z neprestanim smehom klopotev po gorica ter ustvarjajo v življenju ljudi nekaj lepega in nepozabnega.

Zato je bil Ptuj z okolico že v kameni in bronasti dobi naseden. Že predimsko, panonsko-keltsko naselbino je imela brzčas ime Poetovio, ki je stal nekje pri Hajdini. Z juga je Augustov pastorek Tiberij zavojeval Poetovio in takrat je Ptuj dobil svojo prvo taborišče, kjer je taborila najprej VIII., potem še XIII. legija. Tu so proglašili Vespažiana za cesarja. Izredno ugodna lega kraja je pripomogla, da ga je cesar Trajan okrog leta 100 po Kr. povzgndil v mesto z naslovom Colonia Ulacia Trajana Poetovio.

Poetovio je igral v tisočletnem rimskem imperiju v ažno vlogo, posebno v drugem in tretjem stoletju so korakale legije na ogrožene meje ali se borile v borbah za cesarski prestol. Tudi Konstantin Veliki je šel skozi Poetovijo proti Rimu in že ob zatonu rimske moči in slave je tukaj porazil Teodozij svojega nasprotnika Maksima.

V petem stoletju so Goti skoraj po vsem oplenili in porušili mesto. V Poetoviju se je rodila mati zadnjega rimskega cesarja Romula Avgustula tako, da tudi njegova usoda tesno povezana z razpadom zapadnorimskega imperija. V rimski dobi je bil Ptuj pomembna postojanka v vojaškem, gospodarskem, kulturnem in verskem oziru. Ohrenjeni so nam ostanki Mitrovih in drugih svetišč, kakor tudi starokrščanski spomeniki, saj šteje med svoje mučenike ptujskega škofa in cerkvenega učenika sv. Viktorina.

Skozi Ptju so prodirali v dobi preseljevanje divji barbarški narodi in sončno talijo in pri teh pohodih je utonilo nekoč slavno mesto v pozabljenje.

V šestem stoletju so prišli v naše kraje stari Sloveni, njih plug je preoral okrvavljeni grude, da je vzkliko novo življenje. Ljudsko izročilo pravi, da sta to potovata slovenska blagovestnika sv. Ciril in Metod v večno mesto Rim ter da je njuna roka blagoslavljala naš rod in zemljo. Komaj dvesto let je trajalo sonce svobode pod domaćim gospodarjem Slovencem, ki je poplačal ljubezen do domače grude s svojo glavo. Nato so solnograški škofje dobili mesto v posest, a so ga morali trdo braniti pred tolpmi divjih Madžarov. V teh bojih so se najbolj odlikovali ptujski gospodje, od-

ličen vitežki rod in veliki ljubitelji umetnosti, kajti o njih priča mnogo cerkvenih ustanov. Pobožna Mehtilda, vdova Friderika III. Ptujskoga, je leta 1230 postavila v možev blagor dominikancem lepi samostan na severnem koncu mesta. Ostanki prvotne cerkvene in samostanske stavbe z lepimi arhitektonskimi znamenitostmi iz XIV. stol. so še dobro ohranjeni. V XV. stoletju so skromno zgradili precej razširili in takrat je tudi nastal znameniti gotski križni hodnik s čudovitimi gotskimi sklepnički v okni. Pomembna je še lepa freska Marijega oznanjenja. Koncem XVII. stol. so samostan ponovno previdali. Presbiterij, ki je bil dolej obrnjen proti vzhodu, so preložili proti zapadu. Najdragocenejši del stavbe je še vedno lepi baročni refektorij iz XVIII. stol. Cesar Jožef II. je ukinil dominikanski samostan in do leta 1928 so ga uporabljali včinoma za skladišče, zasilno bolnišnico in kasarno, dokler ga ni mestna občina kupila in v njem nastanila mestni Ferkov muzej, ki spada med najznamenitejše ustanove naše države. Bogate zbirke in kulturnozgodovinski spomeniki so privabili vsako leto veliko obiskovalcev in tujevcov.

Poleg tega samostana so Ptujski gospodje še zgradili leta 1239 lepi minoritski samostan. Cerkev s samostanom je nastala v dobi zrele gotike, kar zlasti vidimo v gotsko zidanem apsidi. Gotske freske, ki so jih tukaj pred leti odkrili, zavzemajo po svoji starosti in dragocenosti prvo mesto v Sloveniji. Novejši del cerkve s pročeljem je dal sezidati koncem XVII. stol. p. Gašper Dietl. Na veličastni fasadi s štirimi ogromnimi stebri, stojita v vdolbinah kipa apostolskih knezov sv. Peterja in Pavla, nad njima je v okrašeni vdolbině lep Marijin kip. Svojevrsten kras predstavlja tisti križni hodnik v samostanskem poslopju, veličastni refektorij pa s svojimi bogatimi štrukturami in freskami je vsakogar očaral.

Marijino soho na trgu pred cerkvijo so postavili v spomin na srečno odvrnitev turške nevarnosti leta 1664.

Poleg obeh samostanov zasluži pozornost v prvi vrsti še starodavna mestna župnijska cerkev sv. Jurija, ki stoji na temeljih starokrščanske bazilike. V IX. stol., ko je Ptuj bil še v oblasti panonskih knezov Pribine in Koelj, gorečih pristašev slovenskega bogoslužja, je tu že stala majhna cerkevica, ki pa je pozneje v vojni a h zgorela. Solnograški nadškof Konrad I. je dal mesto z gradom obnoviti ter nanovo tudi posaditi cerkev. Ostanki te romanske cerkve so deloma še dobro vidni. Okoli leta 1312 je bil dovršen sedanji lepi gotski kor in sem spada tudi osmerokotni presbiterij. Učinkovito izrezljane gotske klopi iz leta 1446 so odlična mojstrovina rezbarske

umetnosti, težka zakristijska vrata pa plemenito delo gotske kovačke umetnosti. Živahn barok se je izziviljal na lepi, deloma pozlačeni prižnici in želesni ograji kapelice žalostne Matere božje. Končno moramo še omeniti slovitki križni oltar, ki je nekoč stal pozabljen v krstni kapeli ter je dan razstavljen v mestnem muzeju. Nastal je okoli leta 1450 in ga pripisujejo splošno solnograškemu mojstru Konradu Laibu.

Pred cerkvijo zagledamo ogromni mestni stolp, nekoč del utrdbe, danes zvonik. Ob njem je pritrdir kurat Simon Povoden, zaslužni ptujski zgodovinar, rimske spomenike že pred stol. leti.

Najvidnejši znak starodavnega Ptuja je znani Orfejev spomenik pred mestnim stolpom, približno 5 metrov visok in 1.82 metrov širok rimski nagrobnik iz pohorskega mramorja, ki predstavlja grško pravljico o Orfeju, ki privablja z zvoki svoje lire okrog sebe gozdne živali.

Tudi grad Gornji Ptuj je vreden obiska. Že Rimljani so na vrhu grajskega hriba imeli svoje utrdbе, ob prihodu novih gospodarjev Slovanov jim je bil za stražišče, kar sklepamo po tamošnjih najdbah in staroslovenskem grobišču iz X. stol. Večkrat je doživel tudi razne prezide. Ko je kamnoseška rodbina de Lilio izvršila nove ptujske utrdbе, je tudi naše mesto na široko odprlo svoja vrata renesanci in takrat je dobil tudi grad svojo sedanjo obliko. Zelo posrečena so notranja grajska vrata, izdelana po načrtu S. Peruzzija leta 1570. Takozvani sesiljev del gradu je mlajšega izvoda. (XVII. stol.).

Že Rimljani so na vrhu grajskega hriba imeli svoje utrdbе, ob prihodu novih gospodarjev Slovanov jim je bil za stražišče, kar sklepamo po tamošnjih najdbah in staroslovenskem grobišču iz X. stol. Večkrat je doživel tudi razne prezide. Ko je kamnoseška rodbina de Lilio izvršila nove ptujske utrdbе, je tudi naše mesto na široko odprlo svoja vrata renesanci in takrat je dobil tudi grad svojo sedanjo obliko. Zelo posrečena so notranja grajska vrata, izdelana po načrtu S. Peruzzija leta 1570. Takozvani sesiljev del gradu je mlajšega izvoda. (XVII. stol.).

Že pri vstopu grajske arkade nemo zre na nas z gotskega nagrobnika sanjavno lice Friderika V. Ptujskoga, zadnjega svojega rodu, ki je preminul v Gospodu na dan sv. Treh kraljev 1438.

Manjši grajski muzej hrani znamenite najdbe iz rimske in staroslovenske dobe. V vitezovi donorji je nameščena dragocena slikarska galerija orientalskih mogotcev, večinoma Turkov. Prekrasni so dragoceni nizozemski in francoski gobelinii s prizori z Odiseje in pokrajini. Ce tako romano po ptujskih ulicah, vidimo na vsakem koraku slavno preteklost in zaman bomo iskali razkošnih patricijskih palač. Nekdanji Ptujčani so zidali manj bahato in zato tem solidnejše, ne za desetletja, ampak za stoletja. Opazimo pa povsod še mnogo lepih starih hiš, ki pričajo, da našim prednikom dober okus ni bil tuj.

Umetnostni zakladi našega mesta zgovorno pričajo, da je Ptuj tudi v srednjem in novem veku igral vidno vlogo. Sredi XIII. stoletja je spadal Ptuj nekoliko časa pod Ogrsko, odškoder je prešel zopet v roke solnograških škofov, ki so ga napold sledi Habsburzanom, dokler ni prešel ob razsulu Avstrije leta 1918 zopet v slovenske roke in pripadel Jugoslaviji, po svoji naravnimi legi in narodnosti svojega prebivalstva.

Joseph Žele in Sinovi

POGREBNI ZAVOD

6502 St. Clair Avenue

EDndicot 0583

452 East 152nd Street

IVanhoe 3118

Vesle božične praznike in srečno Novo leto želimo vsem

JOHN ROBICH

BUILDING CONTRACTOR

18650 Meredith Ave.

KEnmore 5152

Želimo vesle božične praznike in srečno Novo leto vsem prijateljem in znancem!

NATIONAL BEVERAGES, INC.

4621 Denison Avenue

WOodbine 6080

JOE PULZ

Vesle božične praznike in srečno Novo leto želimo vsem!

MR. ANTON BAŠCA

1016 EAST 61st STREET

Vsem starim znancem in prijateljem želim prav vesel Božič in srečno Novo leto!

Prijatelje vabim, da me za praznike obiščete.

V naši mlekarni boste vedno najboljše postreženi z najboljšim mlekom in smetano. Postanite domačega podjetja, kjer je vsa oprema v mlekarni sanitarna.

Vesle božične praznike in srečno Novo leto želi vsem

NICK SPELICH

6210 White Avenue

SLOVENSKA MLEKARNA HENDERSON 2116

A. KAVCNIK — J. LEVSTIK

THREE CORNERS CAFE

1144 East 71st Street

Vesle božične praznike in srečno Novo leto želimo vsem gostom in prijateljem!

Se priporočamo, da nas obiščete za praznike. Preglejmo vam bomo z dobrim pivom, žganjem in vinom z dobrim prigrizkom.

Vsem Slovencem in Hrvatom želim prav vesel Božič in srečno Novo leto!

Frank Strumbely

STAVBENI KONTRAKTOR

Highland Road - Highland Heights - Telephone Hillcrest

WATERLOO RECREATION

Joseph Pozelnik, lastnik

IVanhoe 9595

15721 Waterloo Road

želi svojim posetnikom kakor tudi vsem drugim veselje božične praznike in srečno Novo leto!

VSEM MEŠCANOM IN MEŠČANKAM MESTA EUCLIDA KLIČEM

VESELE BOŽIČNE PRAZNIKE IN SREČNO NOVO LETO

KENNETH J. SIMS, ŽUPAN

JIM SEPIĆ

16009 Waterloo Road

Naša trgovina je edina v tej okolici, kjer se prodaja BPS barva, ki je priznana kot najboljša na trgu.

Zelimo vsem Slovencem in Hrvatom vesele božične praznike in Novo leto, ki naj prinese srečo in mir!

Vsem želim vesel božič in srečno Novo leto!

ANTON BARAGA

15322 Waterloo Rd.

BONDED WINERY NO. 113

Imamo polno zaloge legalnega vina, dobro, pristno kapljico, ter se priporočamo za nakup društvo in posameznikom.

Prav vesel božične praznike in srečno Novo leto 1944 želijo vsem gostom in prijateljem s posebno žežljijo, da bi se naši sinovi kmalu vrnili domov.

MRS. MARY JAKŠE IN

SINOVI

884 East 200th St.

Pivo, vino, žganje in vedno veselo družbo dobite pri nas!

VESELE BOŽIČNE PRAZNIKE IN SREČE POLNO LETO 1944 ZELI VSEM

DR. CARL W. ROTTER

829 East 185th Street

KENMORE 6850

CIGANKA

POVEST IZ
DOMAČIH
HRIBOV
Predstavnik:
Albin Hrovatin

(Nadaljevanje)

"A, zdaj Ravnjaka zopet poznam. Z besedo moram nazaj. Nisi, kakor je toliko drugih dede, ki jih je deset za en cent — kakor ti je na primer ujec Miha: le povej mu! V tembi tiči se duh starih Ravnjakov."

"Kar pusti take prilizavne besede; ne vžgejo me in tebi se ne podajo. Sicer pa še nisem do kraja povedal. Ciganica sme ostati pol leta na poskušnjo. Ako se do tedaj ne naredi, so tudi po šestih mesecih naše duri tako široke, da bo lahko zletela ven."

"Prav mi je, kakor praviš. O šentkatarinjem bova dalje govorila. Da je ciganka na Ravnah v dobrem varstvu, to itak vem; zato se ti že zdaj zahvalim. Zdaj moram pa res iti. Zbogom!"

Ko je odhajala, je komaj zadržala smeh. Odhitela je po stopnicah gor, da bi videla svojo varovanko.

Ciganica je sedela zraven svoje postelje v Kristinini kamri in se joka. Iznenada se je v durih prikazala Jerca. Nekaj trenutkov je strmela v dekle, potem se je oglasila:

"Vanda, zdaj te bi skoraj ne bila spoznala, tako ~čedno si oblečena. Lepo se ti poda . . . Toda ti si se jokala. Kaj ti je?"

"Nič, nič," je ihela ciganka; "ali ostati ne smem več v tej lepi hiši. Stara gospa in mladi gospod me bosta nagnala. Kam naj grem? Nazaj moram v tabor in tam me bodo ubili."

"Vanda, nikar si ne delaj skribi in obriši si solze! Na Ravnah lahko ostaneš, dokler te je volja. Vse je v redu, gospodar mi je obljudil."

"Gospodar? To je mladi gospod, kajne? Oh, tega se bojim, ta tako grozno gleda!"

"To je bilo le v začetku, ko ni vedel, kako je s teboj. Dobri človek je in skrbel bo zatekakor na druge posle. Mati, Nana, ta sele je dobra duša! Če bo lepo okoli nje, ti bo kakor prava mati!"

Zopet so se odprla vrata in prisopila je Kristina.

"Vanda, Vanda!" je zaklicala, "zdaj je vse prav. Srečna si, ni ti treba od hiše. Skupaj ostaneva za zmerom in skrbila bom zate, kakor da si mi sestra."

"Da, da, Kristina je pridna, nje se drži!" je potrdila Jerca; "zdaj pa poslušaj, Vanda, kaj ti rečem! Pametna bodi in ne delaj neumnosti! Lagati se ne smeš, vzeti ne smeš ničesar, ampak zmeraj prosi, če bi kraj rada. Pri delu bodi marljiva, na besed ubogaj in nikoli ne go drnjaj!"

"Tudi, če me bodo tepli, ne bom rekla ničesar," je odvrnila ciganka.

"Vanda, tepli te nihče ne sme, to ne sme biti," je vzliknila Kristina.

"Odraslega človeka pa še dekleta povrh nihče ne sme tepliti, ampak le opominjati," ji je dejala Jerca; "tu ni kakor pri ciganah . . . Če ti je kaj treba ali če imaš kaj na srcu, le meni to povej! Jaz sem ti najblžja, ker Mati zožja, tista velika lepa gospa v kapelici spodaj, te me meni izročila. Nikoli te ne bom zapustila, vedno bom skrbela, da ti to dobro na duši in na telesu. Zaupati mi moraš."

Ciganica je razburjeno segla po Jerčini roki in jo je pôljuila.

"Ti, tega lizanja se moraš odvaditi; to pri nas in v navadi. Pri nas se človek zahvali in konec," jo je Jerca prijazno pozvala. "Zdaj zbogom obedve! Kristina, ako hočeš prav veliko dobro delo storiti, bodi lepo okoli Vande!"

"Da, z besedo in z dejanjem jih bom pomagala, kolikor bom mogla. Rada!" je obljubila dekla.

"Vanda, pridna boli, potem ti bo lepo na Ravnah!"

Ciganica se je s solzami v očeh smehljala.

III.

Hladno leto je prišlo, deževna jesen in prezgodnja zima z obilnim snegom. Še o veliki noči je sneg pokrival polja, tako da se je oranje zamudilo in se

je bilo batiti, da žito ne bo utegnilo dozoreti. Toda po kratki vigradi je prizgalо vroeč poletje, žito je dozorelo prej kakor nadavno in žetev je bila bogata.

V tem času je šel po Bistrici glas, da bo Ravnjak vzel Osobjnikovo Lenčko. Res jo je imel na piki in je hodil večkrat, kakor je bilo ravno treba, k sosedu v vas. Toda zavezal se še ni, niti dekleta še poprašal ni.

Osojnikova domačija ni bila dosti manjša od Ravnjakove. Za Lenčko pa so pravili, da je od sile muhasta in samosvoja. Ravnjak tem marnjam sicer ni verjel, ker mu je bilo deklet po godu, hotel pa se je vendarle tudi sam prepričati. Nikakor ni hotel materi, ki jo je čez vse spoštoval, pripeljati v hišo kačo sitno snaho. Zato je z resnico odlašal od jeseni na zimo, od zime na pomlad in od pomladi zopet na jesen, pa slejkoprej zahajal na Osoje, da bi sam dobro spoznal svojo bodočo ženo. Čeprav že ni bil najmlajših eden, se mu ni mudilo. Mati je bila sicerbolehna, toda gospodinjila je še vedno in držala dom in posle na vajetih; za dekleta ji ni bilo sile, ker sta ji doma in v kuhih pomagali dve krepki in tudi najmlajša, Vanda, ji je stregla urno in ročno.

Vanda, ciganka, ni ostala le pol leta, ampak je bila zdaj že dve celi leti na Ravnah. Ni se imenovala več Vanda, ampak poldruge leto sem ji je bilo ime Pavia. Jerca je naprosila gospoda župnika, da jo je poučil v katoliški veri in krstil. Bila ji je za botro in jo je po vseh zakonih vzel za svojo ter ji tako dala tudi svoje družinsko ime. V krstne bukve bistriške fare so zapisali ciganko takole: Pavla Trobej, usvojena hči Jerce Trobej. Vsi na Ravnah posebno pa župnik so se čudili njeni veliki nadarjenosti. Hitro je razumevala krščanski nauk in znala gospodu odgovarjati. Župnik je je bil tako vesel, da jo je potučil tudi v drugih šolskih predmetih, doma pa ji je pomagala Kristina. Po treh mesecih je znala ciganku že bolje in lepše pisati kakor Kristina. Zelo rada je brala; še pred krstitjem je prebrala Zgodbe svetega pisma in velik del življenja svetnikov. Nov svet se ji je odgrnil, duša se ji je zbudila, in ko je prvič bila pri sv. obhajilu, je žarelca od blažene sreče, od ganjenja in radosti so ji tekle solze po licih.

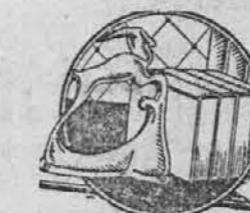
(Dalje prihodnjic)

Oblašajte v . . .
Enakopravnosti

ANGLEŠKO-SLOVENSKO

BERILO

English-Slovene Reader

Primerno za vojake slovenskih staršev

Vesele božične praznike in srečno Novo leto želi vsem

DR. F. J. KERN

6233 ST. CLAIR AVENUE

Vesele božične praznike in srečno Novo leto želi vsem

JOSEPH GLOBOKAR

REAL ESTATE — HOUSES — LOTS AND FARMS

986 East 74th Street

HENDERSON 6607

KAYE HDWE. & APPLIANCE

7612 St. Clair Avenue

ENDICOTT 9605

Prav vesel božične praznike in srečno Novo leto vsem odjemalcem in prijateljem!

Zahvaljujemo se za dosedjanje naklonjenost in se priporočamo za v bodoče.

J. OBED

4504 St. Clair Avenue

SLASCIČARNA

Zelimo prav vesel božične praznike in srečno Novo leto vsem odjemalcem, prijateljem in znancem!

Priporočamo našo slasčičarno v naklonjenost, kjer vam bomo vedno prvorstno postregli.

Zelimo prav vesel božične praznike in srečno Novo leto vsem odjemalcem in prijateljem in se priporočamo tudi za v bodoče.

NORWOOD APPLIANCE & FURNITURE CO.

John Sušnik

6104 ST. CLAIR AVENUE

ENDICOTT 3634

Imamo stotine stvari pripravljene za božična darila, ki bodo služila leta in leta. Pridite in oglejte si jih.

NEIGHBORHOOD CAFE

10902 Revere Avenue

Diamond 9685

E. 109th St., corner Reno and Revere Ave.
Vsem gostom in prijateljem želimo vesel božične praznike in srečno Novo leto!

PRI—

Mandel's Shoe Store

boste dobili najbolj kompletno izbiro sliperjev in najnovježo modo. Ti so najbolj idealno božično darilo za vsakega člena družine.

Mi smo tudi pripravili krasno zalogo obuval za moške in ženske. Zdaj je čas, da kupite, dokler še lahko izberete vsako mero.

Oglasite se pri nas in vprašajte za naš lep koledar.

Mandel's Shoe Store

KJER STE ZAGOTOVLJENI, DA VAM BODO ČEVLJI IZVRSTNO PRISTOJALI

6107 St. Clair Ave.
POLEG GRDINA SHOPPE

Vesele božične praznike in srečno novo leto želimo vsem skupaj

SIROTE

Spisal NARTE VELIKONJA

(Nadaljevanje)

13.

Župan je bil tisti večer izredno dobro volje.

"Kdo bi si bil misil, da si bodo tako uredili!" je nenadoma začel sredi stavka, da se je žena radovedno ozrla. "Oroke misljam, one v bajti!"

Zeni je bilo srce hitreje od prikrite radosti.

"Da, one v bajti! Mala dva sta čisto prijetna otroka in deklica kako razumno gleda. Misljam sem, da se me bo bala še od zadnjih, saj veš!"

"Kdo bi še o tem govoril!" je naglo zamaahnila z roko, a čutila, kako jo je zboldel spomin v dušo. "Otrok hitro pozabi, tudi šiblo, če si ž njim prijazen!"

"No, da! Razumni otroci, sem dejal. Oblekci sem obljubil malima, kipi jima v trgu, da ne bosta hodila razcapana po vaši!"

"Taja se, taja se!" je dejala sama pri sebi. "Bom", je rekla na glas.

Molčala sta nekaj časa. Mož je spet zbiral misli in ni vedel, kako bi do dna, kako bi najlepše povedal, kar je imel na srču, ne da bi trpel kaj njegov uglel.

"Pri župniku sem bil!" je potrkal ter zalovil mačko, ki je legla na okno.

Zupanji se je stisnilo srce.

"Za mašo sem dal za mater in še za eno — za Jelnikarico!"

"Tudi zanj?" se je začudila županja in solza ji je zablestela v očeh. Kakor očitek ji je šlo skozi možgane. "In jaz se nisem spomnila."

"Rekel sem, da bodo otroci šli v cerkev; pojutrišnjem."

"Naročim Branku!" se je srečnim začudenjem ozrla v njegov obraz.

"Oroci trde, da so jo videli!" je čez čas povlekel, "da se vraca!"

"Da, trde, toda kdo bi kaj dal na te besede!"

"No, da!" je potrdil ter izpel iz kozarca še zadnji požirek vina. Stopil je preko sobe, kakor da mu je silno dolgčas. "Nič ne preostaja, kakor da grem o sposati!" je dejal čez dolgo.

Zena je pozorno pretehalata besede in strašen krč je prijel njeni srce.

"Da, spat!" je dejala in nedoma so se ji usule solze na lice. "Nobenega drugega opravka nimava, kakor da greva spat!" Globok vzduhljaj se ji izvil iz prsi. "In nikoli ne bova imela onega opravka!"

Naslonila je glavo na mizo ter začela iheti na glas.

"Mož moj, in jaz sem vzrok!"

"Kaj bi!" je tudi njemu pojema glas. "Prenašava, kaj bi drugega!" In pritisnil je ženo na svoje srce ter jo pogladil po laseh.

"Hotela sem operacijo, toda zdravnik je dejal, da ni upati! Kako me to boli, kako me to boli!"

"Pomiri se in pametna bodi. Pametna bodi!" jo je nežno prisel za roko, "pametna in ne ženi si k srcu!"

Molčala sta, ona si je obrisala solze in čutila, kako trepetata

"No, no!" se je branil župan. "Ali se to splača? Stori rajši, kar pravim! Kadar bo pospravljen, jih pripeljemo in vse stvari ž njimi. V bajti si utegnejo kaj narediti!"

In je šel spat. Od same zadrege ni vedel, kaj bi še rekel.

Dve ženski sta tisto noč klečali vsaka ob svoji postelji ter molili iz dna srca. Županja in Marta. Njuni senci sta bil polni neizrekljivega veselja in sladke sreče.

Zena je dvignila glavo.

"Ti imaš vse v sobi poleg kuhinje?"

"Kaj imaš vse v sobi poleg kuhinje?"

"Marta je mislila na svojo mrtvo hčerkino in med molitvijo se je slika njene hčerke strnila s sliko sirote Dorice, da ni več razločevala dveh obrazov v svoji duši, ki se je topila v neposredni siadkosti in ginjenju.

"Ali ni mogoče teh stvari spraviti kam drugam?"

"Seveda je, na mostovž!"

"Potem naj Marta pospravi!"

Zena je odprla vrata ter poklicala deklo, ki je še ždela na ognjišču. Marta je prisla.

"Marta, iz sobe poleg kuhinje spravi na mostovž. Sobo bomo potrebovali," je dejala uprši svoj pogled v moža. "Sobo bomo potrebovali za otroke!" je skoraj kriknila.

Njemu se je obraz raztegnil od presenečenja.

"Kako veš? Da, za otroke!" je hvaležno dejal, da ni bilo treba njemu vsega odgovoriti.

"One otroke v bajti!" je dejala žena trdo ter ni zmaknila ogleda od moža.

"Da, one!" je pritrdiril.

"Za sirote!" je vzkliknila Marta ter zdrknila na kolena, da objame županu noge. "Za sirote, za mojo Dorico! Bog vas blagosloviti za to krščansko delo!

Za mojo ubogo Dorico!"

Carniola Tent št. 1288 The Maccabees

Članom gori imenovanega društva se naznanja, da vsled božičnih praznikov, se bo pobiralo društveni asesment v četrtek zvečer na 23. dec. v spodnji dvorani SND. Prosi se članstvo, da to naznanilo vpoštovate kar tudi naj vpoštova članstvo drugih društev, da bodo njih tajniki ravno tako pobirali asesment na omenjeni večer.

John Tavčar, taj.

THE MAY CO.

TRGOVINSKE URE: V SREDO OD 10. ZJ. DO 9. ZV.
★ V ČETRTEK OD 10. ZJ. DO 6. ZV.
★ V PETEK OD 10. ZJ. DO 5.30 ZV.

Priporočljiva darila za**Mater**

VOLNENO FLANELASTI ROBES, lepi krojaški stil z pasom, in žepom. Krasne temne barve; mere 12 do 20. Tretje nadstropje **24.95**

OBLEKE IZ BOMBAZA, iz progastega ali pisanega chambray ali gingham blaga; izbera različnih stilov. V merah za dekleta in žene. Tretje nadstropje **5.00**

POSAMEZNA KRILA, iz volne in mešanice volne, v navadnih barvah, plaids, ali progastih barvah, ter temno sive. Mere 24 do 30. Tretje nadstropje **4.50 do 12.95**

POSAMEZNI SLACKS, volneni, rayon strutter, volneni in rayon gabardine, v temno modri, zeleni ali rjava barvi; mere 12 do 20. Tretje nadstropje **5.00 do 10.95**

BOOTEES OBROBLJENI Z KOZUHOVINO, iz črnega ali rjavega ovčjega usnja in z nizkimi pštami, usnjeni podplati. V merah za ženske **2.99**

PAJAMAS V DVEH KOMADIH, z rayon quilt jacketom; hlače iz eno barvnega spun rayon blaga. Mere 12 do 20 **12.50**

SURETY NOGAVICE, iz tenkega celanese rayon, z bombažnimi vrhi in stopali. Nevtralne barve; mere 8 1/2 do 10 1/2. V pritličju **1.04**

"ENVELOPE" TORBICE, alligator-grain usnjene, črne ali rjave barve. Velike mere, lepa podloga in dobro umerjena. V pritličju **7.95**

Priporočljiva darila za**Sestrico**

LESENI COMPACTS, z ročni barvanimi tirolskimi figurami, cvetlicami, WAVES, WACS ali prostorom za sliko. Velike mere. Pritličje. **2.95**

LEPI JUMPERS, v večji stilov in barv; rayon poplin, rayon twills in gabardines; mere za dekleta, 12 do 20. Tretje nadstropje. **6.50 do \$15**

ZLATNINA za mlajša dekleta; zaponke, zapenitnice, ovratnice, iz lesa in felt, v različnih stilih. Pritličje. **1.00**

JOPICI slip-over stil; iz volne in volne-in-rayona, v pastelnih, živih in temnih barvah za šolsko noč. Drugo nadstropje. **4.00**

COTTON OBLEKE za mlajše deklete, prints, plaids, navadne barve v večji izberi različnih stilov, mere 7 do 14. Drugo nadstropje. **3.00**

KRILA ZA VISOKO-SOLSKA DEKLETA v navadnih in plaid barvah; iz volne in volne-in-rayona. Mere 10 to 16 za visoko-solska dekleta. Drugo nadstropje. **5.95**

GAY FASCINATORS, čipkaste in kavčake. Z nabranimi robji v raznih barvah. Volneni in rayon. Pritličje. **4.50**

OTROŠKI ROBCI, platneni in bombažni z živimi vzorci. Aranžirani v zaboljih s 3 robci. Pritličje. **2.00**

BUNNY MITTS, toplice rokavice, katerih se veselijo dekleta. Ozadje iz bele in rumene kožuhovine. Pritličje. **3.00**

NEKATERA DARILA V ODDELKU Z IGRAČAMI**Constructo****Set****1.25**

Nove vrste igra za sestavljanje, ki napravi neštete predmete. Ni treba nujesno rezati ali lepititi, nobenega orodja. Se prav lahko sestavi. Navodila.

THE MAY CO. . . TOYLAND . . . SEDMO NADSTROPJE

Plastični**Tea seti****1.09**

Kompletna oprema za dve osobi. Plastične posodice, skodelice, krožniki, itd., v barvah. Primerno za majhne deklice.

Magic Slate table**(Blackboard)****1.00**

Tabela, ki je sanitarna, nobenega prahu od krede. Lahko pišete z novim stylus svinčnikom. Pisane izgine, ko dvignete majhnej film.

"Ne pojden! Drugo imam!"
"No, le kar povej!"
"Vaši otroci kradejo," je bruhnila.
"Moji otroci?" se je zasmehal začudeno.
"Dalje prihodnje"

In je šel spati. Od same zadrege ni vedel, kaj bi še rekel.

Dve ženski sta tisto noč klečali vsaka ob svoji postelji ter molili iz dna srca. Županja in Marta. Njuni senci sta bil polni neizrekljivega veselja in sladke sreče.

"In je šel spati. Od same zadrege ni vedel, kaj bi še rekel.

Dve ženski sta tisto noč klečali vsaka ob svoji postelji ter molili iz dna srca. Županja in Marta. Njuni senci sta bil polni neizrekljivega veselja in sladke sreče.

"In je šel spati. Od same zadrege ni vedel, kaj bi še rekel.

Dve ženski sta tisto noč klečali vsaka ob svoji postelji ter molili iz dna srca. Županja in Marta. Njuni senci sta bil polni neizrekljivega veselja in sladke sreče.

"In je šel spati. Od same zadrege ni vedel, kaj bi še rekel.

Dve ženski sta tisto noč klečali vsaka ob svoji postelji ter molili iz dna srca. Županja in Marta. Njuni senci sta bil polni neizrekljivega veselja in sladke sreče.

"In je šel spati. Od same zadrege ni vedel, kaj bi še rekel.

Dve ženski sta tisto noč klečali vsaka ob svoji postelji ter molili iz dna srca. Županja in Marta. Njuni senci sta bil polni neizrekljivega veselja in sladke sreče.

"In je šel spati. Od same zadrege ni vedel, kaj bi še rekel.

Dve ženski sta tisto noč klečali vsaka ob svoji postelji ter molili iz dna srca. Županja in Marta. Njuni senci sta bil polni neizrekljivega veselja in sladke sreče.

"In je šel spati. Od same zadrege ni vedel, kaj bi še rekel.

Dve ženski sta tisto noč klečali vsaka ob svoji postelji ter molili iz dna srca. Županja in Marta. Njuni senci sta bil polni neizrekljivega veselja in sladke sreče.

"In je šel spati. Od same zadrege ni vedel, kaj bi še rekel.

Dve ženski sta tisto noč klečali vsaka ob svoji postelji ter molili iz dna srca. Županja in Marta. Njuni senci sta bil polni neizrekljivega veselja in sladke sreče.

"In je šel spati. Od same zadrege ni vedel, kaj bi še rekel.

Dve ženski sta tisto noč klečali vsaka ob svoji postelji ter molili iz dna srca. Županja in Marta. Njuni senci sta bil polni neizrekljivega veselja in sladke sreče.

"In je šel spati. Od same zadrege ni vedel, kaj bi še rekel.

Dve ženski sta tisto noč klečali vsaka ob svoji postelji ter molili iz dna srca. Županja in Marta. Njuni senci sta bil polni neizrekljivega veselja in sladke sreče.

"In je šel spati. Od same zadrege ni vedel, kaj bi še rekel.

Dve ženski sta tisto noč klečali vsaka ob svoji postelji ter molili iz dna srca. Županja in Mart